

Årsplan 2020-2022

Innholdsfortegnelse

OM ÅRSPLANEN	2
BARNEHAGELOVEN, RAMMEPLAN OG ØVRIGE STYRINGSDOKUMENTER	2
OM OSS	3
SAMARBEID MED BARNAS HJEM	4
OVERGANG TIL SKOLE	4
SATSNINGSOMRÅDER	4
1. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	4
2. LEK	5
3. ASK (ALTERNATIV SUPPLERENDE KOMMUNIKASJON)	5
ARBEIDSMÅTER OG PROGRESJON	6
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	8
OMSORG	9
BARNES MEDVIRKNING	9
LÆRING	10
LIVSMESTRING	10
MUSIKKTERAPI	10
MAT OG MÅLTID	11
SPELALPEDAGOGISK TILRETTELEGGING	11
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	12
ÅRSHJUL 2020/2021	16
KONTAKTINFORMASJON	16

Om årsplanen

Denne årsplanen skal vise hvordan vi jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal beskrive felles mål og tiltak for barna. Vi har fokus på at mål og tiltak er vide - og at de gir spillerom og mulighet for delmål, IOP, ulike forutsetninger og ulik tilnærming. Vår årsplan skal gi mulighet for variasjon i innhold og arbeidsmåter. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Bærum kommunes felles målsetninger for barnehagene:

- Gi alle barn opplevelse av mestring.
- Ha fokus på lek – gi tid og rom til leken i barnehagen.
- Gi opplevelse av skaperglede, utforskertrang og lærelyst.
- Ha et godt språkmiljø.
- Ha et tett samarbeid med foreldrene og tverrfaglig samarbeid.

Nettkilde:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

<https://www.baerum.kommune.no/globalassets/om-barum-kommune/organisasjon/styrende-dokumenter/barnehagemelding-2015---2025.pdf>

<https://www.baerum.kommune.no/om-barum-kommune/jobbe-i-kommunen/jobb-i-en-barnehage/barnehagemeldingen/>

Barnehageloven, Rammeplan og øvrige styringsdokumenter

Årsplanen er utarbeidet i tråd med Barnehageloven 2005/2006 og bygger på Rammeplan for innhold og oppgaver 2017. Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som reguleres av barnehageloven og en nasjonal Rammeplan. Rammeplanen er en offentlig vedtatt læreplan som gjelder for alle barnehagene i Norge. Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har. Alle barnehager i Norge skal forholde seg til Lov om barnehager og forskrift om Rammeplanen for barnehagens innhold, barn og foresattes medvirkning, myndighetenes ansvar og bemanning. Rammeplanen gir daglig leder, pedagogisk leder og øvrig personale en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold. Barnehagen forplikter seg til å følge Lov om barnehagen §§ 20, 21 og 22 om taushetsplikt, opplysningsplikt til sosialtjenesten og opplysningsplikt til barneverntjenesten. Loven bygger på Barnekonvensjonen som er en internasjonal avtale som beskytter barns rettigheter. FNs Barnekonvensjon ble vedtatt av FNs generalforsamling 20. november 1989 og trådte i kraft 2. september 1990. Barnekonvensjonen er den av FN konvensjonene som har bredest tilslutning og den utgjør derfor et helt sentralt felles utgangspunkt for arbeid med og for barn i verden.

Andre styringsdokumenter

Opplæringsloven §5-7 (1998, revidert 2006), Helseloven, gjelder fysioterapi, samt behandling med hjelpemidler som utføres i barnehagen, Formålsparagrafen, HMS (Helse, Miljø og sikkerhet) Internkontrollsystem, samt Personalhåndbok fra Barn Nett, Tariffavtale, Overenskomst for barnehager gjennom Virke, Barnehagens egne vedtekter.

Om oss

N.K.S. Gartnerveien Barnehage AS er en privat drevet barnehage for barn med spesielle behov. Barnehagen eies av Østre Bærum Sanitetsforening (ØBS), og får tilskudd fra Bærum Kommune. Barnehagen ble etablert i 1968 og har lang erfaring med barn med ulik grad av funksjonsnedsettelse som motoriske vansker, autisme, sjeldne diagnoser, fødselsskader, forsinket utvikling og kroniske sykdommer. Vi holder til på en nydelig naturskjønn tomt på Bekkestua i Bærum, der vi har en lekeplass som er tilrettelagt for barn med nedsatt funksjonsevne. I «Åttemeterskogen» vår er det ikke sjelden vi møter på fugler og ekorn, og vi har laget en sanseløype gjennom skogen så barn i rullestol kan komme tett innpå naturen. Vi har sansekasser med urter, fugleredehuske og sandkasser som også er tilrettelagt for barn i rullestol. Vi er en barnehage som har fokus på utvikling, viktigheten av å legge forholdene til rette for hvert enkelt barn og medarbeidere med høy faglig kompetanse. Personalet hos oss er tverrfaglig sammensatt med lang og relevant erfaring som barnehagelærer, spesialpedagog, hjelpepleier, fagarbeider, vernepleier, musikkterapeut og pedagogiske medarbeidere. Vi har faste vikarer som kjenner barna godt.

Barn med nedsatt funksjonsevne er først og fremst barn. I N.K.S Gartnerveien Barnehage AS er vi opptatt av å skape et inspirerende og utviklende leke- og læringsmiljø for alle barn uavhengig av funksjonsnivå. Vi legger vekt på å skape gode relasjoner ved å møte barnet med varme og anerkjennelse. Fokus på gode opplevelser i et fellesskap der alle inkluderes og blir sett er viktig for oss. Vi ønsker å gi barna de beste forutsetningene for lek og mestring med de rammene de tilbys.

Barnehagen har 10 plasser for barn med spesielle behov. Foreldre er velkomne til å ta kontakt i løpet av året, for å besøke barnehagen for en uforpliktende prat. Foreldrene må søke om plass på ordinært skjema gjennom Bærum kommunes søknadsportal www.baerum.kommune.no/barnehager. Søknadsfrist er 1.mars. Hvis vi har ledige plasser, er det mulig å søke opptak i løpet av året. I denne barnehagen må foreldrene søke opptak hvert år. Barnehagen kan også ta inn barn fra andre fylker / kommuner. Barn som søkes hit skal være registrert i PPT og det skal foreligge sakkyndig uttalelse. Barnehagekontoret i samarbeid med barnehagens styrer og PPT avgjør inntaket av nye barn.

Vi kan tilby:

- Små barnegrupper med tett oppfølging
- Et "skreddersydd" tilbud til hvert barn
- Musikk- og bevegelsesgrupper og musikkterapi
- Sansegrupper og dans
- Bassengtrening med fysioterapeut
- Spisskompetanse på spise- og ernæringsvansker hos barn
- Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
- Nært samarbeid med foreldre
- Tverrfaglig samarbeid med fysioterapeut, spesialpedagog, PPT, ergoterapeut, logoped, sykehus og andre instanser.

Samarbeid med barnas hjem

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling” (jf.Barnehageloven § 1). Vi ønsker at foreldrene skal ha innflytelse på barnas barnehagehverdag. Derfor legger vi vekt på et aktivt samarbeid med foreldrene preget av en gjensidig, åpen dialog og med vekt på respekt for deres ønsker for deres barn. Vi ønsker at foreldrene skal oppleve oss som støttespillere i deres hverdag med barna. Vi er opptatt av at barn med funksjonsnedsettelse skal ha et likeverdig liv med andre, sett i et samfunnsperspektiv. Det er derfor viktig for oss å hjelpe foreldrene i forhold til bl.a. hjelpeapparatet, (formidle kontakter,) og danne nettverk. Barnehagen har et SU utvalg som vi har samtaler og møter med i løpet av barnehageåret. Vi bruker kontaktbok daglig som bindeledd mellom hjem og barnehage og vi har telefonkontakt ved behov. Barnehagen tilbyr foreldresamtaler 1 gang pr. halvår. Dersom barnet ikke har ansvarsgruppe når barnet får plass i barnehagen, hjelper vi foreldrene å få etablert dette. Ansvarsgruppen ser på barnets og familiens behov og samordner tiltakene fra de ulike instansene i hjelpeapparatet. Barnehagen oppfordrer til og bistår i utarbeiding av Individuell Plan (IOP), som barnet har lovfestet rett til dersom foreldrene ber om det.

Overgang til skole

I Gartnerveien bruker vi god tid til skoleforberedelse. Skolestart er en stor begivenhet i barn og foreldres liv. Vi har som mål at det skal legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, at de skal glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom skole og barnehage. Barnehagen har samarbeidsrutiner med Haug skole der mange av våre barn begynner. Dersom barn begynner på andre skoler, etableres kontakt og det avholdes overgangsmøter i løpet av vårsemesteret. Vi følger Bærum kommunes retningslinjer for overgang mellom barnehage og skole. Dersom det blir bestemt at et barn skal overføres til en annen barnehage, eller at et barn kommer fra en annen barnehage, foregår det både møtevirksomhet og gjensidige besøk for å bli kjent med barnet. Denne type samarbeid kan vare over lang tid.

Satsningsområder

Vi har plukket ut 3 satsningsområder fra rammeplanen. For hvert satsingsområde har vi laget årsmål og beskrevet tiltak for å nå våre mål.

1. Kunst, kultur og kreativitet

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk» (Rammeplan 2017).

Våre tiltak

- Vi gir barna tilgang til materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.
- Vi motiverer barna til å utforske og delta i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre.

- Vi stimulerer barna til å ta i bruk ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Vi stimulerer barnas nysgjerrighet, utvider deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering.
- Vi legger til rette for og videreutvikler barnas kreative prosesser og uttrykk.
- Vi samtaler med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk.
- Vi synliggjør og skaper estetiske dimensjoner i barnehagens inne- og uterom.
- Vi bidrar til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.
- Vi motiverer barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gir dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer.
- Vi er lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, viser respekt for deres ytringsformer og fremmer lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene.

2. Lek

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre» (Rammeplan 2017).

Våre tiltak

- Vi tilrettelegger individuelt for hvert barn og tar hensyn til barnets helhetlige funksjonsprofil, mental alder og fysisk alder.
- Vi organiserer rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.
- Vi bidrar til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Vi fremmer et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Vi observerer, analyserer, støtter, deltar i og berike leken på barnas premisser.
- Vi veileder barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- Vi er bevisst på og vurderer egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Vi tar initiativ til lek og aktivt bidrar til at alle kommer inn i leken.
- Vi legger til rette for lekegrupper etter funksjonsnivå.
- Vi organiserer rom, tid og lekemateriale til ulike typer lek som grunnlag for et inspirerende leke- og læringsmiljø.
- Vi skaper et lekemiljø der sanser og sansemotoriske opplevelser står sentralt og bidrar til å gjøre verden mer begripelig.

3. ASK (Alternativ supplerende kommunikasjon)

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle

barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling». (Rammeplan 2017).

Barn som helt eller delvis mangler tale, kan ha behov for alternative kommunikasjonsformer for å gjøre seg forstått eller for selv å forstå. Noen vil ha behov for kommunikasjonsformer som erstatter talen fullstendig. Dette kalles alternativ kommunikasjon. Andre trenger kommunikasjonsformer som støtter utydelig, forsinket eller svak tale. Dette kalles supplerende kommunikasjon. ASK er alt som hjelper en person til å kommunisere effektivt når tradisjonelle måter å kommunisere på ikke er tilstrekkelige. Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, fotografi, grafiske symboler og fysiske gjenstander.

Våre tiltak

- Vi integrerer ASK i all vår samhandling med barna.
- Vi jobber kontinuerlig med å opprettholde vår høye faglige kompetanse.
- Vi utvikler kommunikasjonsverktøy tilpasset det enkelte barns ressurser og behov.
- Vi anerkjenner og responderer på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtter deres språkutvikling.
- Vi stimulerer barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legger til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- Vi er bevisst på våre roller som språklige forbilder og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Vi følger med på barnas kommunikasjon og språk og fanger opp og støtter barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.
- Vi sørger for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Arbeidsmåter og progresjon

Arbeidsmåter

Barnehagens arbeidsmåter skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses hvert enkelt barn og barnegruppen. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold variert og spennende. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon, samtidig som det gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen (Rammeplan 2017).

Personalet skal:

- Stimulere barnas undring og evne til å være nysgjerrig og utforskende, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting.
- Ta utgangspunkt i barns erfaringer, interesser, uttrykk og initiativ i barnehagens daglige arbeid.
- Bygge på kreativitet og lek og være åpen for improvisasjon og barns medvirkning.
- Veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- Gi barna varierte inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter.
- Arbeide tverrfaglig og helhetlig og se de ulike delene av Rammeplanen i sammenheng.

- Inkludere nærmiljø og lokale forhold ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter.
- Jevnlig vurdere om valg av arbeidsmåter bidrar til å realisere Rammeplanen og barnas IOP.

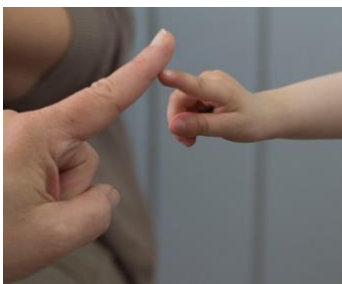
Aldersspennet i barnehagen strekker seg fra ett- til seksåringer. I disse årene er barna i stor utvikling på alle områder. Innholdet i barnehagen må derfor være tilpasset hvert enkelt barn, deres forutsetninger og hvor de befinner seg i sin utviklingsspiral. Vi vil hele tiden ut fra barnets forutsetninger evaluere hvilke mål, innhold og arbeidsmåter som fører til at barna får noe å strekke seg etter ut fra kunnskap og ferdigheter som de allerede har. Vi er opptatt av å se enkeltbarnet og ta utgangspunkt i barnets ståsted og forutsetninger, samtidig som vi har fokus på barns medvirkning. For å se hvordan barnehagen arbeider med årsplanen henviser vi til evaluering i månedsbrev som foreldre/ foresatte får hver måned. Her blir det synlig at det er progresjon i vår årsplan.

Progresjon

“Progresjon innebærer variasjoner i hva slags innhold barna møter, arbeidsmåter og et tilrettelagt omsorgs- og læringsmiljø. I et integrert pedagogisk tilbud er det samtidig viktig at hvert enkelt barn vies oppmerksomhet og gis alders - og utviklingsrelevante utfordringer” (Stortingsmelding nr. 19, 2015).

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper uansett funksjonsnivå får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper, ferdigheter og funksjonsnivå.

Personalet skal:

- Personalet skal oppdage, følge opp og utvide det barnet allerede er opptatt av.
- Planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold.
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser samtidig som de har noe å strekke seg etter.
- Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter.
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer.
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.

Barnehagens verdigrunnlag

Verdiene er kulturbærerne i vår barnehage. Verdiene våre forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet vårt i barnehagen. N.K.S Gartnerveien Barnehage AS bygger på Norske Kvinners Sanitetsforenings verdier ved kløvermerket:

“I de små ting frihet, i de store ting enighet, i alle ting kjærlighet”

For å forstå hverandre kreves det sosiale ferdigheter og erfaringer, samt en opplevelse av at egen mening teller. Barn med nedsatt funksjonsevne er først og fremst barn og de har rett til en barndom som er preget av de samme verdiene som for andre barn. “Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen” (Rammeplan 2017).

Hos oss står barnet som individ helt sentralt og det er viktig for oss at vi ser barnet som et helt menneske med egne følelser, opplevelser, ønsker og egen vilje.

1. Vi gir barnet omsorg og trygghet.

I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet:

- Alle barna har egen kontaktperson.
- Alle voksne skal kjenne alle barna i barnehagen uavhengig av avdeling.
- Vi fremsnakker hverandre og viser glede når vi snakker om hverandre.
- Vi er aktive lyttere som bruker humor og glede i relasjon til barna.

2. Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet.

Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre fellesskap:

- Barn opplever mestring i felles lek, opplevelser og aktiviteter på tvers av alder, kjønn og funksjonsnivå.
- Alle barn blir møtt på sine forutsetninger.

3. Vi ser det enkelte barns egenverdi.

Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte:

- Vi møter barnet der det er.
- Vi møter alle barn med respekt.
- Alle barna har like muligheter for å delta i barnehagehverdagen på sine egne premisser.

Bærum kommunes verdier respekt, åpenhet og mot er en rettesnor for de valg som vi tar og for holdningene som preger arbeidet med barn i vår barnehage.

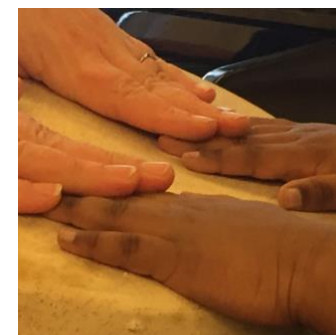
Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger» (Rammeplan 2017).

Våre tiltak

- Vi ivaretar barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Vi legger til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Vi sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Vi bidrar til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.
- Vi tar hensyn til barnets allmenntilstand.
- Vi har en kontaktperson til hvert barn.
- Vi møter alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Vi er lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

Barns medvirkning

Rammeplanen og barnehageloven sier tydelig at barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning. Dette skal gjøres ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på dagen de har i barnehagen. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse og alle barna skal få erfare å få påvirke det som skjer i barnehagen (Rammeplan 2017) .

I N.K.S Gartnerveien Barnehage AS gir vi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag. Personalet skal lytte til og prøve å tolke barnets kroppsspråk/uttrykk, da det er på den måten de gir uttrykk for sitt syn i hverdagen. Barnas følelsesmessige uttrykk blir tatt på alvor. Vi har tid og ro til å gi barnet mulighet og tid til å gi uttrykk for sine ønsker, behov og tanker. Vi bruker andre kommunikasjonsmidler (ASK, alternativt supplerende kommunikasjon) der barnet ikke har mulighet til å uttrykke seg verbalt, (Tegn til tale, bilder, konkreter, kroppsspråk). Personalet skal gi barnet tilbud om å velge i situasjoner der det er mulig. Tilrettelegge for at barnet skal kunne ta valg. Aktiviteter og barnets ukeplan skal planlegges ut ifra hva som motiverer barnet. Personalet er hele tiden opptatt av å se hvor barnets interesser er, og velger å endre planer på bakgrunn av barnets initiativ til aktivitet.

Læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring» (Rammeplan 2017).

Våre tiltak

- Vi sørger for et inkluderende fellesskap og legger til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Vi er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legger til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Vi støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Vi utvider barnas erfaringer og sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Vi støtter barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skaper forståelse og mening sammen med dem.
- Vi sørger for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Livsmestring

I Rammeplanen for barnehager er livsmestring blitt en del av barnehagens verdigrunnlag (2017). Livsmestring handler om fysisk helse og psykisk helse. Det handler om å bidra til at barna trives, at de opplever livsglede, mestring samt en følelse av egenverd. I N.K.S. Gartnerveien Barnehage AS arbeider vi kontinuerlig med å støtte barna i deres tilegnelse av kunnskap og erfaringer som hjelper hvert enkelt barn til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, alvorlige hendelser og det livet ellers har å by på, på best mulig måte. Vi jobber målrettet for å skape en trygghet og tro på barnets egne evner til å mestre og utvikle seg. Når vi skal forsøke å kvalitetssikre en god hverdag for barna i Gartnerveien er det den helsemessige ivaretagelsen av hvert enkelt barn noe vi prioriterer høyt. Uten den er det vanskelig å kunne sette utviklingsmål, lek og læringsmål for denne målgruppen. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer, bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagehverdagen. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling.

Musikkterapi

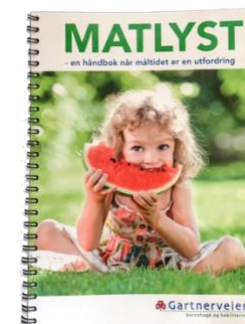

Musikkterapi gir muligheter for utvikling og endring gjennom et musikalsk og mellommenneskelig samarbeid mellom musikkterapeut, personalet og barna. Prosessen er ofte ressursorientert og fokuserer på aktuelle mål innen pedagogisk og helsefremmende arbeid. Målet i musikkterapien er å utvikle nye muligheter for kommunikasjon og personlig uttrykk og for å arbeide med sosiale problemstillinger hos hvert enkelt barn. Musikkterapeuten i barnehagen samarbeider og veileder øvrig personal i det musikkterapeutiske arbeidet med barna. Barna kan få musikkterapi i både gruppe og enetimer. Musikkterapeuten i vår barnehage er opptatt av barnets egenaktivitet og bruker den i et improvisatorisk og musikalsk samspill for å fremme barnets utvikling, gi barnet en positiv opplevelse av mestring og mening og bidra til økt livskvalitet for barnet.

Mat og måltid

Mat, matglede og matkultur utgjør en stor del av hverdagen vår. Å sørge for at barnet får i seg tilstrekkelig næring er dypt forankret hos oss voksne og vi ser på det som en av våre primæroppgaver. Mat og måltid berører alle i familien og relasjonene i måltidet påvirkes på flere måter. Når et barn over tid ikke spiser nok, ikke legger på seg tilfredsstillende, eller har et snevert kosthold så kan dette skape bekymring. Barn som har en sykdomshistorie som bakgrunn, enten det er en hjertefeil, sykdommer i mage/ tarm eller organer som har behov for langvarig behandling, ser vi ofte kan slite med appetitt og måltidssituasjoner.

I N.K.S. Gartnerveien Barnehage AS har vi lang erfaring fra arbeidet med barn og ulike spisevansker. Vi tilrettelegger for skjerming under måltid og smaksopplevelser i matgrupper hvor barna får prøvd ut sansene sine. Barnehagen har vært med å utgi boken Matlyst - en håndbok når et måltid er en utfordring og har bred og lang kompetanse og erfaring på området.

Spesialpedagogisk tilrettelegging

Barn som har nedsatt funksjonsevne eller som har behov for spesialpedagogisk tilrettelegging har krav på et fullverdig og anstendig liv under forhold som sikrer verdighet, fremmer selvtillit og letter og sikrer barnets aktive deltakelse i samfunnet. (FNs barnekonvensjon. 1999. Artikkel 23)

Alle barna i Gartnerveien barnehage mottar spesialpedagogisk hjelp, men vi vil likevel sørge for at det allmennpedagogisk tilbud tilrettelegges slik at barna får nytte glede av dette også. IOP (Individuell opplæringsplan) til hvert barn er lovbestemt hjelp til spesialpedagogisk hjelp, så disse mål vil gå foran innhold i rammeplanen for barnehagen. Spesialpedagogene fra Bærum kommune tilbyr veiledning til øvrig personale. Barna som går i Gartnerveien har oftest lovfestet rett til en individuell opplæringsplan, dette får de etter at PPT har skrevet en sakkyndig vurdering. Hos oss utarbeides denne av spesialpedagoger ansatt i Bærum kommune i samarbeid med foreldrene, øvrig personale og evt. andre instanser som PPT eller habiliteringstjenesten. Alle barna i Gartnerveien får en IOP, dersom de har vedtak etter opplæringsloven §5-7. Den beskriver de individuelle mål og virkemidler som skal gjelde for det enkelte barn ut fra dets funksjonsprofil. Planen blir evaluert 2 ganger pr år i egne rapporter. IOP vurderes, dokumenteres og justeres i samsvar med barnets funksjons- og utviklingsnivå.

Barnehagens fagområder

Rammeplanen tar for seg syv fagområder som skal dekke barnets totale utvikling. Dette er N.K.S. Gartnerveien Barnehage AS sine mål og metoder i arbeidet med fagområdene.

	Mål	Tiltak	Aktiviteter
Kommunikasjon, språk og tekst	<p>1-2 år Barna erfarer språket gjennom lek med språk og i samtale, og nærkontakt med voksen</p> <p>3-4 år Barna får oppleve å kunne påvirke sine omgivelser gjennom sitt eget språk, utvikle variert ordforråd, enten via verbalspråk eller alternativt språk via ASK.</p> <p>5-6 år Barna utvikler sitt verbalspråk eller sitt tegnspråk/ ASK språk med utvidere begreper, språkforståelse og språkproduksjon.</p>	<p>Personalet har nødvendig kunnskap om barns språkutvikling.</p> <p>Bruker Rammeplanens eget temahefte for språkmiljø og språkstimulering i Barnehagens</p> <p>Personalet bruker tegn til tale og PCS symboler i sin hverdag med barna</p> <p>Personalet bruker dagtavler/ kasser/ knipper etc. for å skape forutsigbare dager for barna og kommunisere effektivt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bildebøker, "Ta og føle på" bøker, lydbøker • Alternativ kommunikasjon, bilder, PCS bilder • Taktil kommunikasjon i forhold til barn uten verbalt språk, Tegn til tale • Eventyr og dramatisering via flanellograf, tavler, figurer og lignende • Utkledning og rollelek • Imitasjon og turtaking av barnets egne lyder, gester, blick og bevegelser • Sanger/regler, samlingsstund
Kunst, kultur og kreativitet	<p>1-2 år Barna skal få erfaringer gjennom sansene sine</p> <p>3-4 år Barna skal få ta i bruk sin fantasi og skaperglede Barna skal bli kjent med ulike materialer og teknikker</p> <p>5-6 år Barnet skal oppleve glede ved å delta i kreative og skapende prosesser</p>	<p>Personalet legger til rette for sansning gjennom å ha tilgjengelig materialer til utforskning av ulike teksturer, materialer.</p> <p>Tilrettelegger rom og fysiske rammer slik at det er plass til å utforske i.</p> <p>Lage faste områder i huset til bruk for utforskning og lek</p> <p>Det settes av tid på ukeplanen for prosjekter og temaarbeid der målet står i fokus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • "Sanseveggen": sanserommet • Bordaktiviteter, tilrettelagt for maling, forming og tegning • Barnas egne bilder på vegg • Museum, gallerier • Improvisasjon i musikalsk samspill • Lytte til innspilt musikk/lydbøker • Se på bilder • Skape noe i plastelina, lek med sand og vann • Dramatisering av eventyr • musikkgrupper

Etikk, religion og filosofi	<p>1-2 år Barna skal få oppleve barnehagens faste tradisjoner</p> <p>3-4 år Utvikle toleranse, respekt og interesse for hverandre, og kulturelle tradisjoner.</p> <p>5-6 år Barnet skal få utvikle toleranse og respekt for hverandre, og forstå sammenhenger i våre tradisjoner i barnehagen</p>	<p>Personalet viser åpenhet for tradisjoner, er støttende og veiledende rollemodeller for barna</p> <p>De voksne viser en undrende holdning til filosofiske spørsmål som barna kan komme med, møter spørsmål og undring med alvor og har respekt for barnas uttrykk, evt tro.</p> <p>Hjelper barna i konfliktsituasjoner på en løsningsorientert måte, gjelder også i møte med hverandre som kollegaer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voksne som ser barnas behov • Empatiske og sensitive voksne • Fokus på empati mellom barna i samspill med andre barn • Formidler kristne tradisjoner, jul, påske osv. • Sanger, barnekultur, fra barnets opprinnelsesland • Jobbe med følelser og følelsesuttrykk • Bruke farger i forbindelse med årstidsskifter, og som er knyttet til høytidene • Adventsstund • Lucia • Jobbe med vennebøker • Rollespill og eventyr • Bli kjent med barnas religion og kultur
Nærmiljø og samfunn	<p>1-2 år Barna gis felles opplevelser i barnehagens nærmiljø Glede av å være i et fellesskap med andre barn og voksne</p> <p>3-4 år Utvikle tillit, klare å delta i fellesskapet og påvirke verden rundt seg.</p> <p>5-6 år Få kjennskap til nærmiljøet, og erfaringer med det. Få kjennskap til og ta i bruk tilbudet i nærmiljøet.</p>	<p>Personalet legger til rette for at det settes av tid til å besøke nærmiljøet barnet ferdes i og legge til rette for trygghet og gode opplevelser på turen, og legge til rette for læring og lek underveis.</p> <p>Oppdaterer seg på hva som finnes av tilbud utenfor barnehagen som barnegruppen kunne ha glede av</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Turer til nærmiljøet, matbutikken, dyrebutikken, kafé, lekeplasser, parker • Besøke bibliotek, lekotek • Besøke andre barnehager og skoler • Bruke utemiljø utenfor barnehagen

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Antall, rom og form</p>	<p>1-2 år Barna leker med ulike materialer av ulik tyngde, form. Utforsker farger, former og størrelser</p> <p>3-4 år Glede av å utforske telling, eller anvendbare matematiske begreper, utforske ulike geometriske figurer og hva man kan gjøre med det, sette sammen, ta fra hverandre, leke med rekker og høyder, stort og lite, over og under hverandre</p> <p>5-6 år Utforske mengde og vekt, sortere og sammenligne, kategorisere gjenstander. Organisere gjenstander som hører sammen</p>	<p>Personalet legger til rette for lek med ulike materialer. Organiserer og legger frem lekematerialer for barna</p> <p>Puslespill og lotto med ulik vanskelighetsgrad for barnegruppen.</p> <p>Tar i bruk rim og regler som knytter seg til tall, øke viser, rim med tall og mengde</p> <p>Personalet er oppmerksomme på barnas lek om den kan knyttes til noe matematisk, for eksempel lek med geometri, rom og bevegelse, krabbe inn og ut av esker, bord og hyller.</p> <p>Tilrettelegge for vannlek, der barna kan fylle opp lite og stort i ulike størrelser.</p> <p>Undre seg sammen med barna i leken.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rim og regler • Sansegruppe • Lekemateriell med ulike former, størrelser og tyngde og ulikt antall • Rytme i samspill med barna i musikk • Telle 1,2,3 før en starter en sang, gynging • Struktur på dagen, begynnelse og slutt, tid og sted • Kroppslig utfoldelse, kroppens stilling i rom, for eksempel på ball, trampoline osv.”Lille rommet. • Puslespill • Nopper og klosser • Baller med ulik tyngde • Vann i baljer • Lek med vann • Lotto • Samtaler i lekegrupper
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Natur, miljø og teknologi</p>	<p>1-2 år Barna opplever naturen utenfor gjennom hele året. Erfarer årstidsskifte, sanser vind og værskifter Bli kjent med dyr og dyrelyder, tamme og ville dyr.</p> <p>3-4 år Naturens mangfold i årstidsskifte erfares og snakkes om Barna har kjennskap til dyr og planteliv</p> <p>5-6 år Erfaringer med og kunnskap om dyr, vekster, matproduksjon og naturkrefter Erfare hva som kan skje kjemisk med materiale fra naturen.</p>	<p>Personalet tar barna med ut i naturen i all slags vær og utforsker sammen med barna det man kan finne ute.</p> <p>Legge til rette for utforskning av materialer, samle inn og ta vare på ting men kan lage noe av sammen med barna</p> <p>Gjøre barna oppmerksomme på det som er rundt dem ute i naturen eller det man kan finne i bøker som omhandler natur, dyr,</p> <p>Ta med barna inn i aktiviteter der de får se hva man kan gjøre med naturmaterialer, eller med ulik emballasje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske naturen rundt seg, bruke: «Åtte- meter-skogen» aktivt med barna. • Lek med naturens materialer gjennom hele året, lage ting av blader, kongler ol, ta med naturen inn å se hva som skjer av endringer, vann-is f-eks • Få være med når hjelpemidler tilpasses • Bryterstyrte leker og hjelpemidler. • Spille på ulike instrumenter, trommer og rytmeinstrumenter • Baking eller matlaging, • Lage andre materialer av kjente ting, kjemiset. Utfordre sansene, lukt, smak • Resirkulering, materialer • Male med naturmaterialer: grønnsaker, pinner, etc.

1-2 år

Varierte og allsidige bevegelser i kroppen, Barna skal erfare kroppens muligheter både i innelek og utelek.

Utvikle gode rutiner i forhold til mat, hygiene og stell. (ADL)

3-4 år

Barna skal få økt kroppsbevissthet, og kontroll på egen kropp. Økt kroppsbeherskelse

Selvstendighet i hygiene

5-6

Respekt for egen og andres kropp, gode vaner og holdninger i forhold til hygiene.

Personalet skal tilrettelegge for god utnyttelse av det fysiske miljøet i barnehagen, slik at barna får utfolde seg motorisk

Aktiv deltakelse i motorisk lek, trenger rammer og forbilder fra personalet.

Fysioterapeut veileder personalet, de har ansvar for gjennomføring og tilrettelegging for at treningstilbudet gis hvert enkelt barn.

Personalet deltar i leken på gulvet sammen med barna og er rollemodeller, dersom barna ikke er selvstendige i egen kropp, legger den voksne forholdene til rette for aktiv lek, gir støtte motorisk slik at barnet kan utvikle motoriske ferdigheter.

- ADL trening
- Massasje med og uten olje.
- " Fys. Mus." Musikk- og bevegelsesgrupper
- Sansestimulering Grupper
- Svømming, aktivitet i garderoben før og etter
- Hinderløyper ute/inne
- Individuell fysioterapi
- Dans og ulike bevegelse grupper
- Musikk og kroppsbevissthet
- Enetimer i musikk
- Hjelpemidler ute og inne (gå/ståstativ, arbeidsstoler, tilpassede sykler og akebrett)
- Utelekeplass tilrettelagt for barn med funksjonsnedsettelse.
- Gapahuk, utegrill/bålsted
- Måltider/ stellesituasjoner.

Årshjul 2020/2021

Høst 2020

august	03.08. (mandag) 21.08. (fredag)	Oppstart etter ferien Bhg holder stengt (plan.dag)
september	18.09. (fredag) 21.09. (mandag)	Brannverns dag Foreldremøte kl.18-20
oktober	23.10. (fredag) 30.10. (fredag)	Vi markerer FN dagen (24.10.) Bhg holder stengt (plan.dag)
november		
desember	11.12. (fredag) 18.12. (fredag) 24.12. – 01.01.2021	Lucia feiring Lysfest Juleferie

Vår 2021

januar	04.01. (mandag) 29.01. (fredag)	Oppstart etter ferien Bhg holder stengt (plan.dag)
februar	05.02. (fredag) 12.02. (fredag) 22.02. (mandag)	Vi markerer Samefolkets dag Vi feirer karneval Foreldremøte
mars	12.03. (fredag) 31.03. (onsdag)	Vi markerer Barnehagedagen
april	01.04. (torsdag) 02.04. (fredag) 05.04. (mandag) 30.04. (fredag)	Barnehagen holder stengt (Skjærtorsdag) Barnehagen holder stengt (Langfredag) Barnehagen holder stengt (2 påskedag) Bhg holder stengt (plan.dag)
mai	07.05. (fredag) 12.05. (onsdag) 13.05. (torsdag) 14.05. (fredag) 17.05. (mandag) 24.05. (mandag)	Dugnad Vi feirer 17. Mai i barnehagen Bhg holder stengt (Kristi himmelfartsdag) Bhg holder stengt (plan.dag) Barnehagen holder stengt (Grunnlovsdag) Barnehagen holder stengt (2. Pinsedag)
juni	25.06. (fredag)	Sommerfest for barn + foreldre
juli	05.07. – 30.07. (uke 27 – uke 30)	Sommerstengt

Kontaktinformasjon

Adresse

N.K.S. Gartnerveien Barnehage AS
Gartnerveien 8
1356 Bekkestua

Daglig Leder

Simone Ossege
Telefon: 95856408
Epost: styrer@gartnerveienbarnehage.no

Pedagogisk Leder

Marte Juell Sandvik
Telefon: 97573939
Epost: pl.gartnerveienbarnehage@gmail.com